

Chanoeka , basis lesinformatie

De lessen worden verdeeld in basisles A (waarom vieren wij Chanoeka) en basisles B (hoe vieren wij Chanoeka)

De basislessen voor de verschillende leeftijdscategorieën worden om en om aangeboden zodat naar boven en beneden uitgeweken kan worden. Binnenkort worden de lessen voor iedere leeftijdscategorie met A of B aangevuld.

Zijn er na lezen van de lessen nog vragen of heb je aanvullend/extra materiaal nodig mail dan naar rimononderwijs@gmail.com

Voor leerlingen met een beperking of juist vergevorderde leerlingen is extra materiaal op maat beschikbaar.

Chanoeka ,waar vind ik dat????

(Sja'ar) lesboek: **'Mijn eerste joodse feestdagen boek'** blz. 16 - 23

'Pret met de joodse feestdagen' blz. 16 - 18

'Mijn Joodse jaar' blz.: 72 - 87

'Joods Leven' blz. 169 - 179 (hfdst. 16) Voor verwerking werkboek 'Joods Leven' blz. 45, 46

'Inleiding in de Joodse geschiedenis' (blz. 64-68 hfdst.11) blz. 69-71 hfdst.12. Werkboek blz 32 - 35

Rimon: **'Mijn eerste Chanoeka lesboekje'**

'Seder Tov Lehodot' (LJG sideer) blz. 400 - 415

CHAnoeka leskist, voor toonkaarten, verhalen, liedjes cd, etc. (gebruikte materialen zoals kaarsen aanvullen!)

Chanoeka boeken en verhalen in het Nederlands: Sylvia Rouss **Sammie Spin viert zijn eerste Chanoeka** (4+)

'De adem van kinderen' (Awraham Soetendorp) *De chanoekia vertelt* (blz. 82)

'Een licht bij de klaagmuur' (Hans Bloemendal) *De wondermenora* (blz 27) + *Een licht bij de klaagmuur* (blz 44)

'Als een lamp voor onze voeten' (Hanna van Dorssen) *Chanoeka op Masada* (blz. 63)

'Kinderverhalen' (Isaac Bashevis Singer) o.a. 8 verschillende Chanoeka verhalen

'Zlateh de geit' (Isaac Bashevis Singer) o.a. 2 Chanoeka verhalen

In het Engels in de (onderwijs)bibliotheken o.a.:

Holland, Cheri

Remick Topek, Susan

Schwartz, Betty

Tannar, Suzy-Jane

Feder, Harriet

Kimmelman, Leslie

Burnstein, Chaya

Howland, Naomi

Rothenberg, Joan

Cohen Conway, Diana

Maccabee Jamboree, Hanukkah countdown (4+)

A Turn for Noah (4+)

Where's my dreidle? (4+) een 'lift the flap' boekje

The Great Hanukkah Party (4+) een 'lift the flap' boekje

Judah who always said No! (5+)

The Runaway Latkes (5+) Nederlandse vertaling aanwezig

Hanukkah Cat (6+) Nederlandse vertaling aanwezig

Latkes, Latkes Good to Eat (6+)

Inside-out Grandma (7+)

Northern Lights (8+)

Voor nog meer verhalen zie www.rimononderwijs.nl

4-6 jaar

Basisles B	Wat doe je?	Hoe doe je het ?	Wat heb je nodig?	Waar vind je het?
Inleiding	'Sammie Spin viert zijn eerste Chanoeka' voorlezen/vertellen	Boekje van te voren lezen en in de kring voorlezen/vertellen. Plaatjes laten zien en eventueel voor een mooie spin en een chanoekia met gekleurde kaarsjes en sevivonnetjes zorgen.	Sja'ar boekje: Sammie Spin viert zijn eerste Chanoeka Gekleurde spin Chanoekia met gekleurde kaarsjes Sevimon (8 kleuren)	Boekje kopen via site Rimon/Sja'ar leskist Spin via rimon of zelf maken
Kern	Leren dat Chanoeka 8 dagen duurt en dat er iedere dag een lichtje meer wordt aangestoken	Stoffen chanoekia muurhanger ophangen of chanoekia op het 'bord' tekenen. Sjammasj bevestigen en daarna van rechts naar links 1 voor 1 de kaarsjes plaatsen. Zeg steeds duidelijk eerste dag 1 kaarsje, tweede dag 2 kaarsjes enz.(Houd de kleuren van het boekje aan). Eerste keer voordoen en daarna een of meerdere keren met hulp van de ll. herhalen.	De stoffen chanoekia muurhanger of tekening van chanoekia op bord/papier en bordkrijt/stiften in de 8 kleuren uit het boek en wit voor de sjammasj of chanoekia en kaarsjes uit de leskist	Leskist,
Verwerking	Chanoekia raamhanger maken	Iedere ll. krijgt een overhead sheet'en een afbeelding van een chanoekia op papier om eronder te leggen. Voor de jongste lln. een chanoekia op de sheet tekenen.de kaarsjes worden ingekleurd met vliegerpapier (strookjes voorknippen) of metpennen. Daarna de chanoekia verder versieren met vliegerpapier,glitters, stiften e.d.	Overhead sheets Voorbeeld printstiften 8 kleuren vliegerpapier en wit doorzichtige hobbylijm (bijv. velpen) glitters scharen	www.rimononderwijs.nl
afsluiting	De chanoekia 'aansteken' Liedjes zingen	Vul nogmaals, met hulp van de lln de stoffen chanoekia met de kaarsjes(van rechts naar links,'steek'deze vervolgens aan met de vlammetjes (van links naar rechts) of Vul de leskist chanoekia met 9 kaarsjes en steek die aan. Chanoekaliedjes zingen: 'ner li/sevimon sov..'	Stoffen chanoekia muurhanger of Leskist chanoekia met kaarsjes Cd in leskist Cd speler	Rimon leskist CHA
Hebreeuws	In het Hebreeuws van 1 tot 8 (leren) tellen ן leren	Gebruik het vullen van de chanoekia voor het leren tellen in het hebreeuws Noem bij het inzetten van ieder kaarsje het cijfer dat erbij hoort. Laat lln. dit herhalen. Zie Kadima voor leren ן en chanoekia	Chanoekia muurhanger of chanoekia uit leskist	

Extra: kleur en werkbladen , spelletjesof knutselideeen op www.rimononderwijs.nl

Chanoeka verhaal/boek voorlezen (voor ideeën zie boven)

Laat de lln in 4 tallen met de sevimon spelen of speel een rimon-chanoekaspel: memory, chanoeka domino, 'steek de chanoekia aan'

6-8 jaar

basisles A	Wat doe je?	Hoe doe je het ?	Wat heb je nodig?	Waar vind je het?
Inleiding	Verschillende lichten bekijken en over de chanoekia vertellen	laat een aantal verschillende 'soorten' verlichting zien en verdeel deze samen met de lln. in 'joods licht en ander licht'. Eindig met de chanoekia en herhaal met hulp van de lln. waarvoor deze gebruikt wordt.	Verschillende lichten, bijv.: spaarlamp, zaklamp, olielampje, theelicht, hoofdlamp, fietslamp, kerstboomkaarsje, havdalakaars, sjabbatkaarsen, chanoekia	
Kern	Het verhaal vertellen van Jehoeda de Maccabeeër en de herinwijding van de tempel	Bereid het verhaal goed voor en vertel het zoveel mogelijk uit het hoofd. maak hierbij gebruik van toonkaarten en/of powerpointpresentatie	Mijn joodse jaar blz. 74 – 79 Joods leven blz. 170 -173 (als voorbereiding)	Leskist bibliotheek
Verwerking	eigen chanoekia maken	Iedere leerling krijgt een blokje klei of brooddeeg en maak daar een kandelaar voor 8 kaarsjes en 1 extra van. Dit kan een rechthoekig blokje worden met 9 openingetjes voor de kaarsjes. Met wat extra klei versieren naar eigen inzicht. (losse delen wel heel goed vastzetten!!)	Klei of Zout brooddeeg zie site rimon/ knutsel Kaarsjes Alufolie Eventueel koekvormpjes, boetseerspatels Voor afwerking na drogen/bakken: acrylverf, spuitlak	
afsluiting	Chanoekaliedjes leren	Leer met behulp van de cd en liedteksten van de site een aantal chanoeka liedjes Maak gebruik van gebaren en beweging.(bijv. Rondraaien als een sevivon)	Liedjes cd Teksten van de liedjes Cd speler	Leskist CHA Rimonsite
Hebreeuws	Uit Kadima: letters herhalen a.d.h.v chanoekawoorden	ח chanoekia / ג berachot נ nerot , nes / ג גדול ה haja / פ po ש sjam, sjammasj ס sevivon, soefganiot ל latkes. / נ esj, or מ Maccabeeër Behandelen/herhalen	Kadima toonkaarten letters Voorwerpen uit CHAnoeka leskist	Kadima leskist

Extra kleur en werkbladen of spelletjes bij Rimon-Ijloc of knutselideeën op: www.rimononderwijs.nl
Chanoeka verhaal/boek voorlezen (voor ideeën zie boven)
Chanoekakoekjes bakken en verkopen voor goed doel (bijv. Jad Elie)

8-10 jaar

Basisles B	Wat doe je?	Hoe doe je het ?	Wat heb je nodig?	Waar vind je het?
Inleiding	Chanoeka introduceren dmv werkblad maken en samen lezen	Werkblad 'chanoekaverhaal' uitdelen en lln. individueel laten maken Samen lezen / 'bespreken'	Voor iedere lln. werkblad 'chanoekaverhaal' 8-10 potloden	Site rimon/les
Kern	Hoe vieren wij Chanoeka en wat heb je daarbij nodig?	Behandel naar eigen inzicht blz. 80 t/m 86 uit Mijn Joodse Jaar aan de hand van de verschillende voorwerpen uit de leskist	Voor iedere lln. 'Mijn Joodse Jaar' Verschillende voorwerpen uit de CHA leskist	Eigen boek of Sja'ar CHA leskist
Verwerking	Werkblad maken	Iedere ll. krijgt het werkblad 'chanoeka vieren' en maakt deze opdracht individueel, eventueel met behulp van het boek	Werkblad chanoeka vieren 8-10 jr voor iedere lln. Voor iedere lln. 'Mijn Joodse Jaar' Potloden gummen	Rimon site/les
afsluiting	Sevivon spel	Leerlingen spelen in groepjes van 4 het spel met de sevivon	1 sevivon per 4 lln. spelregels kruidnootjes o.i.d.	Leskist CHA Leskist CHA
Hebreeuws	Berachot oefenen	Berachot lezen uit 'Mijn Joodse Jaar' Woorden van het 'woordenboek' uit 'Mijn Joodse Jaar' blz. 87 in het Hebreeuws aanbieden	Voor iedere ll. 'Mijn Joodse Jaar'	

Extra: liedjes leren en zingen
 Spelletjes uit de CHAnoekakist spelen, chanoeka-ganzenbord (aanvragen bij rimon), chanoekaquiz (aanvragen bij rimon)
 Chanoekia maken , zie rimon site/knutsel
 Chanoekakoekjes bakken en verkopen voor goed doel (bijv. Jad Elie)

10-12 jaar

Basisles A	Wat doe je?	Hoe doe je het ?	Wat heb je nodig?	Waar vind je het?
Inleiding	Vergelijk Hellenisme en Chassidisme	Leg de beide stromingen kort uit. Zet twee kolommen op het bord en laat IIn de verschillen aangeven Noteer in de juiste kolom.	Voor iedere II. 'Inleiding in de Joodse geschiedenis' hfdst.11, eventueel kopieën. Schoolbord / whiteboard / papier Bordkrijt / whiteboardstift / stift	Eigen boek II. Sja'ar
Kern	Geschiedenis van de Maccabeeën leren	In kleine stukjes Hoofdstuk 12 blz. 69 - 71 uit 'Inleiding in de Joodse geschiedenis' klassikaal lezen en bespreken	Inleiding in de Joodse Geschiedenis blz. 69 – 71 voor iedere IIn.(eventueel kopieën)	Eigen boek Sja'ar
Verwerking	Werkblad maken en/of Wat zou jij doen	Individueel het werkblad laten maken met behulp van het boek Iedere II. schrijft een brief aan familie in het buitenland over de situatie tijdens het bewind van Antiochus.	1 werkblad per leerling lijntjes papier potloden	Rimon site/les
Afsluiting	Evt. Brief voorlezen Spreken over het belang van het maken van eigen keuzes en vrijheid van godsdienst	Laat leerlingen elkaar hun brieven voorlezen en praat erover. Discussieer over het belang van eigen keuzes maken en vrijheid van godsdienst		
Hebreeuws	Berachot leren	Lees en leer de berachot en/of andere teksten bijv. blz. 400 (al hanissim) blz.408 en blz. 410 voor chanoeka uit sidoer 'seder tov lehodot'	Sidoer 'tov lehodot'voor ieder II. of kopieën van blz. 400, 408,410	

Extra: spelletjes: sevivon, chanoekaquiz /chanoeka triviant
Chanoekakoekjes bakken en verkopen voor goed doel (bijv. Jad Elie)